

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я,
психології, фізичної культури та
спорту

Євген ПАВЛЮК

29 _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія та організація наукових досліджень

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 014 Середня освіта

Рівень вищої освіти – Другий магістерський

Освітньо-професійна програма – Середня освіта (Фізична культура)

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОЗП.03.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл загальної підготовки)

Факультет – Здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Кафедра – Теорії і методики фізичного виховання і спорту

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю		
				Аудиторні заняття								Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота, у т.ч. ІРС					
Д	1	1	4	44	22		22		76			+		
З	1	1	4	8	4		4		112			+		

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)» та навчального плану за спеціальністю 014 «Середня освіта» за другим магістерським рівнем освіти

Робочу програму склав: _____ д.п.н., професор Олександр СОЛТИК

Схвалена на засіданні кафедри: Теорії і методики фізичного виховання і спорту

Протокол від 29 серпня 2024 № 1. Зав. кафедри _____ Олександр СОЛТИК

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради факультету _____ Євген ПАВЛЮК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» є однією із важливих дисциплін загальної підготовки і займає провідне місце у підготовці фахівців (професіоналів) освітнього рівня «магістр» за спеціальністю 014 «Середня освіта» предметної спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Фізична культура)». Дисципліна має важливе значення, оскільки майбутня професій викладача фізичного виховання в обов'язковому порядку включає наукову роботу, як один із видів робіт. У професії учителя фізичної культури сформовані компетентності, пов'язані із здатністю здійснювати дослідницьку діяльність, суттєво покращать рівень професіоналізму вчителя.

Пререквізити – вихідна.

Кореквізити – педагогічна практика І; курсова робота за професійним спрямуванням

Відповідно до **освітньо-професійної програми** за предметною спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура) дисципліна має забезпечити:

компетентності: здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення; здатність до аналізу інформації з різних українських та міжнародних джерел; здійснення дослідження, прогнозування та презентації їх результатів; здатність формувати у здобувачів освіти академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності; здатність організовувати на сучасному рівні освітній процес, дослідницьку та управлінську діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти; здатність використовувати форми, методи, принципи та засоби фізичної культури в проведенні досліджень у галузі фізичної культури;

програмні результати навчання: формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність; визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень та практичних досліджень в галузі фізичної культури; описує апарат дослідження, демонструє навички презентації результатів дослідження; демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.

Мета дисципліни. Формування особистості фахівця, здатного виявляти та ефективно розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми творчого характеру у сфері фізичної культури.

Предмет дисципліни. Залучення до наукових знань, проведення здобувачами вищої освіти самостійних пошуків, успішне вирішення навчальних і наукових завдань у сфері фізичної культури.

Завдання дисципліни. Формування необхідних умінь та навичок організації та здійснення дослідження у сфері фізичної культури, в тому числі в рамках виконання курсових робіт здобувачами вищої освіти за другим магістерським рівнем .

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент має: досконало володіти ключовими поняттями та професійними термінами та дефініціями щодо здійснення досліджень у сфері фізичної культури, розуміти загальну схему наукового дослідження у фізичному вихованні, знати зміст і структуру наукової роботи, вміти обґрунтовувати актуальність, мету, завдання, об'єкт і предмет наукового дослідження, вміти добирати адекватні методи науково-педагогічного дослідження у сфері фізичної культури, володіти арсеналом методів математичної статистики, сформовані навички роботи з літературними джерелами, в тому числі іноземних авторів, вміти грамотно оформлювати дослідницьку роботу, дотримуватися норм і правил академічної доброчесності.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практ роботи	СРС	лекції	практ роботи	СРС
Тема 1. Вихідні поняття навчальної дисципліни.	2	4	9	4	0,5	10
Тема 2. Робота з літературними джерелами. Огляд вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел у галузі фізичної культури і спорту	2	4	3		0,5	10
Тема 3. Принципи наукових досліджень, методологічні підходи, гіпотеза і новизна дослідження	2		1			10
Тема 4. Визначення протиріч, обґрунтування актуальності теми наукової (дослідницької) роботи у сфері фізичної культури	2		7			10
Тема 5. Визначення мети, завдань, об'єкта, предмета досліджень у сфері фізичної культури і спорту	2	4	3		1	10
Тема 6. Характеристика методів дослідження при виконанні курсових робіт магістрів	2		7			10
Тема 7. Анкетування та експертна оцінка у виконанні магістерських досліджень	2	6	3		1	10
Тема 8. Якісні та кількісні характеристики результатів наукових досліджень у сфері фізичної культури і спорту, відбір та орієнтація молоді до занять різними видами рухової активності.	1		7			6
Тема 9. Педагогічний експеримент у сфері фізичної культури і спорту	1		1			6
Тема 10. Методи математичної статистики у сфері фізичної культури	2	4	9		1	10
Тема 11. Структура і оформлення курсових робіт для спеціальності «Середня освіта (Фізична культура)»	2		7			10
Тема 12. Академічна доброчесність – основа виконання магістерських досліджень	1		7			6
Тема 13. Міжнародні гранти та програми академічної мобільності	1		12			4
Разом за 1-й семестр:	22	22	76	4	4	112

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Зміст лекційного курсу

№ лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кіл-ть годин
<i>Перший семестр</i>		
1	Тема 1. Вихідні поняття навчальної дисципліни. Основні поняття і терміни науки. Наука як система знань; наукові дослідження, їх особливості і класифікація; послідовність проведення наукових досліджень. Характерні ознаки науки, проблеми та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту. Відмінність науки від інших видів людської діяльності Літ.: [1] с. 7-11; [2] с. 5-17; [3] с. 5-16; [4] с. 48-50; [5] с. 5--23; [10] с. 10-18	2

2	Тема 2. Робота з літературними джерелами. Огляд вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел у галузі фізичної культури і спорту Документальні джерела інформації, види документів; інформаційні та бібліографічні джерела інформації; бібліографічний апарат наукових досліджень; Пошук наукової інформації в мережі Internet; робота з іноземними джерелами. Літ.: [1] с. 62-66; [2] с. 48-77; [5] с. 83-102.	2
3	Тема 3. Принципи наукових досліджень, методологічні підходи, гіпотеза і новизна дослідження Загальнонаукові і специфічні принципи досліджень, види методологічних підходів у наукових дослідженнях, формулювання гіпотези, теоретична і практична новизна дослідження. Літ.: [4] с. 5-21	2
4	Тема 4. Визначення протиріч, обґрунтування актуальності теми наукової (дослідницької) роботи у сфері фізичної культури Поради до визначення актуальності; Поняття проблеми; Формулювання актуальності; Літ.: [3] с. 44-45	2
5	Тема 5. Визначення мети, завдань, об'єкта, предмета досліджень у сфері фізичної культури і спорту Визначення мети дослідження; Об'єкт і предмет дослідження; Завдання наукового дослідження; Послідовність постановки завдань; Літ.: [1] с. 37-43, 53-57; [3] с. 47-58; [5] с. 43-49	2
6	Тема 6. Характеристика методів дослідження при виконанні курсових робіт магістрів Поняття методології; Основні функції методології; вимоги застосування методів; Класифікація методів; Методика дослідження; Методи теоретичного рівня; Методи емпіричного рівня; Літ.: [1] с. 29-31; [2] с. 18-38; [3] с. 63-88; [4] с. 3-5; [5] с. 23-34.	2
7	Тема 7. Анкетування та експертна оцінка у виконанні магістерських досліджень метод експертних оцінок; відбір експертів; підготовка та проведення експертизи; метод анкетування; види анкет Літ.: [3] с. 89-91	2
8	Тема 8. Якісні та кількісні характеристики результатів наукових досліджень у сфері фізичної культури і спорту, відбір та орієнтація молоді до занять різними видами рухової активності. Визначення вимірів. Види вимірів; Шкала вимірів; Чинники, що впливають на якість вимірів; основні поняття й вимоги до тестів; види тестів; Стандартизація вимірювальних процедур; Якісні показники; Відбір та орієнтація молоді до занять різними видами рухової активності. Літ.: [3] с. 89-92, с. 125-129. Тема 9. Педагогічний експеримент у сфері фізичної культури і спорту Сутність педагогічного експерименту, загальні вимоги до здійснення педагогічного експерименту. Проведення, контрольна та експериментальні групи, констатувальний та формувальний експерименти, планування експерименту та аналіз його результатів Літ.: [3] с. 109-124; [7] с. 91-131;	2
9	Тема 10. Методи математичної статистики у сфері фізичної культури. Статистична обробка дослідних результатів; Нормальний розподіл; Основні методи математичної статистики; Оцінювання рівнів достовірності Літ.: [3] с. 129-137	2
10	Тема 11. Структура і оформлення курсових робіт для спеціальності «Середня освіта (Фізична культура)» Види наукових робіт; вимоги, що висуваються до курсових робіт; структура	2

	курсової роботи; етапність роботи над дослідженнями; редагування тексту, оформлення ілюстрацій, таблиць, формул, літературних джерел. Літ.: [1] с. 27-29; с. 84-91; [4] с. 22-26, с. 36-38; [5] с. 36-38, с. 129-138.	
11	Тема 12. Академічна доброчесність– основа виконання магістерських досліджень Дотримання академічної доброчесності; процедури виявлення академічного плагіату та його усунення; відповідальність учасників освітнього процесу за порушення норм академічної доброчесності, у т. ч. допущення академічного плагіату; створення атмосфери академічної доброчесності на різних управлінських рівнях Літ.: [1] с. 83-84; [6] с. 1-16. Тема 13. Міжнародні гранти та програми академічної мобільності. Роль та значення грантів у сучасній освіті. Порядок підготовки та подання грантової заявки. Програми академічної мобільності. Проект «Спортивне місто»	2
Разом:		22

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

№ лекції	Тема лекції	Кіл-ть годин
<i>Перший семестр</i>		
1	Тема 1. Вихідні поняття навчальної дисципліни. Основні поняття і терміни науки. Наука як система знань; наукові дослідження, їх особливості і класифікація; послідовність проведення наукових досліджень. Характерні ознаки науки, проблеми та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту. Відмінність науки від інших видів людської діяльності Літ.: [1] с. 7-11; [2] с. 5-17; [4] с. 48-50; [3] с. 5-16; [5] с. 5-18; Літ.: [5] с. 18-23; Тема 2. Робота з літературними джерелами. Огляд вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел у галузі фізичної культури і спорту Документальні джерела інформації, види документів; інформаційні та бібліографічні джерела інформації; бібліографічний апарат наукових досліджень; Пошук наукової інформації в мережі Internet; робота з іноземними джерелами. Літ.: [1] с. 62-66; [2] с. 48-77; [5] с. 83-102. Тема 3. Принципи наукових досліджень, методологічні підходи, гіпотеза і новизна дослідження Загальнонаукові і специфічні принципи досліджень, види методологічних підходів у наукових дослідженнях, формулювання гіпотези, теоретична і практична новизна дослідження. Літ.: [4] с. 5-21 Тема 4. Визначення протиріч, обґрунтування актуальності теми наукової (дослідницької) роботи у сфері фізичної культури Поради до визначення актуальності; Поняття проблеми; Формулювання актуальності; Літ.: [3] с. 44-45 Тема 5. Визначення мети, завдань, об'єкта, предмета досліджень у сфері фізичної культури і спорту Визначення мети дослідження; Об'єкт і предмет дослідження; Завдання наукового дослідження; Послідовність постановки завдань; Літ.: [1] с. 37-43, 53-57; [3] с. 47-58; [5] с. 43-49 Тема 6. Характеристика методів дослідження при виконанні курсових робіт магістрів Поняття методології; Основні функції методології; вимоги застосування	2

	методів; Класифікація методів; Методика дослідження; Методи теоретичного рівня; Методи емпіричного рівня; Літ.: [1] с. 29-31; [2] с. 18-38; [3] с. 63-88; [4] с. 3-5; [5] с. 23-34.	
	Тема 7. Анкетування та експертна оцінка у виконанні магістерських досліджень Метод експертних оцінок; відбір експертів; підготовка та проведення експертизи; метод анкетування; види анкет Літ.: [3] с. 89-91	
2	Тема 8. Якісні та кількісні характеристики результатів наукових досліджень у сфері фізичної культури і спорту, відбір та орієнтація молоді до занять різними видами рухової активності. Визначення вимірів. Види вимірів; Шкала вимірів; Чинники, що впливають на якість вимірів; основні поняття й вимоги до тестів; види тестів; Стандартизація вимірювальних процедур; Якісні показники; Відбір та орієнтація молоді до занять різними видами рухової активності. Літ.: [3] с. 89-92, с. 125-129.	2
	Тема 9. Педагогічний експеримент у сфері фізичної культури і спорту Сутність педагогічного експерименту, загальні вимоги до організації і проведення педагогічного експерименту. Проведення, контрольна та експериментальні групи, констатувальний та формувальний експерименти, планування експерименту та аналіз його результатів Літ.: [3] с. 109-124; [7] с. 91-131;	
	Тема 10. Методи математичної статистики у сфері фізичної культури. Статистична обробка дослідних результатів; Нормальний розподіл; Основні методи математичної статистики; Оцінювання рівнів достовірності Літ.: [3] с. 129-137	
	Тема 11. Структура і оформлення курсових робіт для спеціальності «Середня освіта (Фізична культура)» Види наукових робіт; вимоги, що висуваються до курсових робіт; структура курсової роботи; етапність роботи над дослідженнями; редагування тексту, оформлення ілюстрацій, таблиць, формул, літературних джерел. Літ.: [1] с. 27-29; с. 84-91; [4] с. 22-26, с. 36-38; [5] с. 36-38, с. 129-138.	
	Тема 12. Академічна доброчесність – основа виконання магістерських досліджень Дотримання академічної доброчесності; процедури виявлення академічного плагіату та його усунення; відповідальність учасників освітнього процесу за порушення норм академічної доброчесності, у т. ч. допущення академічного плагіату; створення атмосфери академічної доброчесності на різних управлінських рівнях. Сучасні пакети програм по перевірці академічної доброчесності. Літ.: [1] с. 83-84; [6] с. 1-16.	
	Тема 13. Міжнародні гранти та програми академічної мобільності. Роль та значення грантів у сучасній освіті. Порядок підготовки та подання грантової заявки. Програми академічної мобільності. Проект «Спортивне місто»	
Разом :		4

Зміст практичних занять
Перелік практичних занять для студентів денної форми навчання

№ п/п	Тема (зміст) практичного заняття	Кіл-ть годин
1	Тема 1. Вихідні поняття навчальної дисципліни Закріплення знань і відомостей щодо основних термінів і понять з предмету у вигляді розв'язання кросворду Літ.: [2] с. 6-11	4

2	Тема 2. Робота з літературними джерелами. Огляд вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел у галузі фізичної культури і спорту Закріплення умінь і навичок інформаційного пошуку наукової інформації у процесі виконання дослідження. Знайомство із видами літературних джерел, які використовуються в сфері фізичної культури і спорту. Набуття навичок правильного створення бібліографічних списків інформаційних джерел. Літ.: [2] с. 11-15	4
3	Тема 5. Визначення мети, завдань, об'єкта, предмета досліджень у сфері фізичної культури і спорту Визначення мети дослідження; Об'єкт і предмет дослідження; Завдання наукового дослідження; Послідовність постановки завдань. Набуття умінь та навичок формулювання мети дослідження, визначення об'єкту та предмету дослідження на основі заданої теми (проблеми) дослідження. Літ.: [2] с. 15-19	4
4	Тема 7. Анкетування та експертна оцінка у виконанні магістерських досліджень Метод анкетування; види анкет. Розробка анкети, проведення анкетування серед учнів (здобувачів вищої освіти). Опрацювання отриманих результатів анкетування. Літ.: [2] с. 20-24	2
5	Тема 7. Анкетування та експертна оцінка у виконанні магістерських досліджень Метод експертних оцінок; відбір експертів; підготовка та проведення експертизи. Проведення експертного оцінювання цільових установок до занять різними видами спорту з використанням методів ранжування, методів безпосередньої оцінки, методів попарного порівняння. Перевірка узгодженість думок експертів за допомогою коефіцієнта конкордації. Літ.: [2] с. 24-28	2
6	Тема 8. Якісні та кількісні характеристики результатів наукових досліджень у сфері фізичної культури і спорту, відбір та орієнтація молоді до занять різними видами рухової активності. Визначення вимірів. Види вимірів; Шкала вимірів; Чинники, що впливають на якість вимірів; основні поняття й вимоги до тестів; види тестів; Стандартизація вимірювальних процедур; Якісні показники; Відбір та орієнтація молоді до занять різними видами рухової активності. Літ.: [3] с. 89-92, с. 125-129.	2
7	Тема 10. Методи математичної статистики у сфері фізичної культури. Статистична обробка дослідних результатів; Нормальний розподіл; Основні методи математичної статистики; Оцінювання рівнів достовірності. Виконання розрахунків середнього арифметичного, середньоквадратичного відхилення, коефіцієнта кореляції, t – критерію Стьюдента. Літ.: [2] с. 28-35	4
Разом:		22

Перелік практичних робіт для студентів заочної форми навчання

№ п/п	Тема (зміст) практичного заняття	Кіл-ть годин
1	Тема 1. Вихідні поняття навчальної дисципліни Закріплення знань і відомостей щодо основних термінів і понять з предмету у вигляді розв'язання кросворду Літ.: [2] с. 6-11	0,5
	Тема 2. Робота з літературними джерелами. Огляд вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел у галузі фізичної культури і спорту Закріплення умінь і навичок інформаційного пошуку наукової інформації у процесі виконання дослідження. Знайомство із видами літературних джерел,	0,5

	які використовуються в сфері фізичної культури і спорту. Набуття навичок правильного створення бібліографічних списків інформаційних джерел. Літ.: [2] с. 11-15 Тема 5. Визначення мети, завдань, об’єкта, предмета досліджень у сфері фізичної культури і спорту Визначення мети дослідження; Об’єкт і предмет дослідження; Завдання наукового дослідження; Послідовність постановки завдань. Набуття умінь та навичок формулювання мети дослідження, визначення об’єкту та предмету дослідження на основі заданої теми (проблеми) дослідження. Літ.: [2] с. 15-19	1
2	Тема 7. Анкетування та експертна оцінка у виконанні магістерських досліджень Метод анкетування; види анкет. Розробка анкети, проведення анкетування серед учнів (здобувачів вищої освіти). Опрацювання отриманих результатів анкетування. Літ.: [2] с. 20-24 Тема 7. Анкетування та експертна оцінка у виконанні магістерських досліджень Метод експертних оцінок; відбір експертів; підготовка та проведення експертизи. Проведення експертного оцінювання цільових установок до занять різними видами спорту з використанням методів ранжування, методів безпосередньої оцінки, методів попарного порівняння. Перевірка узгодженість думок експертів за допомогою коефіцієнта конкордації. Літ.: [2] с. 24-28 Тема 10. Методи математичної статистики у сфері фізичної культури. Статистична обробка дослідних результатів; Нормальний розподіл; Основні методи математичної статистики; Оцінювання рівнів достовірності. Виконання розрахунків середнього арифметичного, середньоквадратичного відхилення, коефіцієнта кореляції, t – критерію Стьюдента. Літ.: [2] с. 28-35	0,5 0,5 1
Разом:		4

У процесі виконання практичних робіт з дисципліни студенти набувають **практичних навичок**, зокрема: підготовки змісту і структури наукової роботи, підбір адекватних методів наукових досліджень, здійснення статистичної обробки емпіричних даних, вміння роботи з літературними джерелами, в тому числі іноземних видань, вміння здійснювати вимірювання якісних і кількісних показників, здійснення і організація педагогічного експерименту, грамотне оформлення наукової роботи.

Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання практичних робіт, Оволодіння знаннями з нових тем, винесених на самостійне опрацювання, тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти заочної форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії.

Зміст самостійної роботи студентів денної (заочної) форми навчання

№ тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
	<i>Перший семестр</i>		

1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до виконання практичної роботи №1, вивчення нового матеріалу за темою «Інноваційні технології у сфері фізичної культури і спорту»	9	10
2	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до виконання практичної роботи №2	3	10
3	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3,	1	10
4	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4,; підготовка до тестового контролю №1	7	10
5	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до виконання практичної роботи №3	3	10
6	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, вивчення нового матеріалу за темою «Використання методів контен-аналізу і соціометрії у педагогічних дослідженнях»	7	10
7	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до виконання практичної роботи №4,	3	10
8	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до виконання практичної роботи за темою 8, вивчення нового матеріалу за темою «Метрологічні вимоги та стандартизація вимірювальних процедур в різних видах рухової активності» Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9,	8	12
9	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до виконання практичної роботи, вивчення нового матеріалу за темою «Параметричні і непараметричні методи математичної статистики, закон нормального розподілу».	9	10
10	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т11, Підготовка до тестового контролю №2	7	10
11	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т12 та Т13, підготовка до виконання практичної роботи №, вивчення нового матеріалу за темою «Популяризація академічної доброчесності у закордонних ЗВО», Підготовка до тестового контролю №3, підготовка до здачі іспиту.	19	10
Разом:		76	112

Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (усні, словесні та наочні з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); виконання практичної роботи; рішення задач; самостійна робота (вивчення нового матеріалу), і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок зі здійснення наукових досліджень у сфері фізичної культури тощо.

Необхідні інструменти, обладнання, програмне забезпечення: мультимедійний проектор, комп'ютерна техніка, пакети прикладних програм (антиплагіат).

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- тестовий контроль теоретичного матеріалу з тем;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з тем, винесених на самостійне опрацювання;
- задача практичних робіт
- підсумкове оцінювання під час здачі іспиту тощо.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу (іспиту), який проводиться у вигляді письмових відповідей згідно із варіантом завдання. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота								Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль, іспит
Тестовий контроль:		Здача практичних робіт						Тестовий контроль:	Підсумковий контрольний захід
ТК2	ТК2	ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ТК3	Іспит
0,1	0,1	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,1	0,4

Умовні позначення: ТК – тестовий контроль; ПР – задача практичних робіт;

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль, іспит
Тестовий контроль:		Тестовий контроль:	Контрольна робота	Підсумковий контрольний захід
ТК1	ТК2	ТК3	КР	Іспит
ВК*:	0,2	0,2	0,1	зарах
				0,5

Умовні позначення: ТК – тестовий контроль; КР – контрольна робота

Оцінювання тестових завдань

Для перевірки теоретичних теоретичного матеріалу у продовж семестру здобувачі вищої освіти проходять два тестових контролі ТК1, ТК2. Для перевірки рівня засвоєння знань, винесених на самостійне опрацювання, передбачено тестовий контроль ТК3.

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти питань. Оцінювання здійснюється за **чотирибальною** шкалою. На тестування відводиться 40 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю. Оцінювання тестів здійснюється в залежності від кількості вірно розв'язаних завдань. Так, від 95 % до 100 % - відповідає оцінці відмінно «5»; від 75 % до 95 % виставляємо оцінку добре «4»; від 60 % до 75 % відповідає оцінці задовільно «3». Менше за

60 % відповідає рівню незадовільно і потребує перездачі.

Оцінювання практичних завдань

Упродовж семестру за дисципліною передбачено виконання шести практичних робіт. Кожна робота оцінюється окремо за чотирьох бальною шкалою.

«Відмінно» - студент отримує за вірно виконану роботу, без помилок. Усі завдання розв'язані у повному обсязі. Роботу оформлено належним чином. Зміст виконаних завдань повністю відповідає тематиці практичної роботи та обраному варіанту завдання. Окрім того студент повністю розуміє мету і хід праведної роботи, може пояснити, яким чином виконувалося завдання та розрити практичне використання отриманих результатів.

«Добре» - студент отримує при незначних, несуттєвих помилках. Присутні окремі огріхи у розрахунках, проте вони суттєво не вплинули на підсумковий результат. Водночас здобувач вищої освіти у достатній мірі орієнтується із змістом і значенням практичної роботи.

«Задовільно» - студент отримує при повністю виконаному практичному завданні, проте у роботі наявні суттєві помилки, відхилення від поставлених завдань. Робота оформлена із чисельними огріхами, здобувач погано орієнтується із ходом і змістом виконаної роботи.

Студенти заочної форми навчання також виконують вказані вище практичні роботи, проте замість оцінок за підсумком виконаних робіт студенти отримують статус «зараховано» та у подальшому можуть бути допущені до здачі тестових контролів і проходження іспиту.

Оцінювання контрольної роботи (для заочної форми навчання)

Виконання контрольної роботи передбачено для здобувачів вищої освіти, які навчаються за заочною формою. Зміст контрольної роботи полягає у виконання частини практичних завдань, винесених на опрацювання для денної форми навчання. А саме, контрольна робота складається із чотирьох завдань: перше - закріплення знань основних термінів і понять, за навчальною дисципліною (студенти мають розв'язати кросворд запропонований в методичних рекомендаціях); друге - формування навичок і умінь пошуку літературних джерел за заданою темою (студенти виконують практичну роботу 2); третє - визначення мети, завдань, об'єкта, предмета досліджень у сфері фізичної культури і спорту (студенти виконують практичну роботу 3); четверте – потрібно розробити анкету, за заданою тематикою в галузі фізичної культури і спорту.

Виконання завдань контрольної роботи для здобувачів заочної форми навчання оцінюється за двобальною шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінку «Зараховано» здобувачі вищої освіти отримують при виконання усіх чотирьох завдань. При цьому допускається наявність деяких огріхів, зокрема: не усі вірно розв'язані відповіді на кросворд, не вдале формулювання предмета і об'єкта дослідження тощо.

Оцінку «Незараховано» здобувачі отримують при відсутності хоча б одного виконаного завдання. Неякісному виконанні практичних робіт із грубими помилками.

Оцінювання іспиту.

Іспит студенти виконують у письмовій формі. В залежності від отриманого варіанту здобувачі вищої освіти надають розгорну відповідь на поставлені у білетах питаннях. Здача іспиту можлива в очному режимі із присутністю екзаменатора. При наявності поважних підстав (карантинні обмеження, обмеженні можливості бути присутнім внаслідок військового стану, стан здоров'я студента тощо) допускається здача екзамену за допомогою дистанційних технологій, зокрема із використанням платформи ZOOM, Viber тощо. Рівень виконаної екзаменаційної роботи оцінюється за чотирьох бальною системою із урахуванням зазначених нижче критеріїв оцінювання.

Кожний варіант складається з 3 завдань. Перше завдання – теоретичного характеру, друге – тестове, третє – творчого характеру. За першим завданням здобувач має надати

розгорнуту відповідь на теоретичне питання, яке охоплює частину матеріалу, що студенти вивчали (аудиторно та під час самостійної роботи) у процесі проходження дисципліни. Другий тест складається із тестового питання і поданих варіантів відповіді (зазвичай від 3 до 5). Із наданих варіантів відповіді здобувач вищої освіти має обрати лише одну вірну відповідь. Третє завдання для усіх студентів однакове. Кожен здобувач має самостійно навести приклад і охарактеризувати застосування наукових досліджень у галузі фізичної культури, в тому числі в освітньому процесі викладання фізичної культури (фізичного виховання) закладів загальної середньої, фахової передвищої та вищої освіти.

Приклад білету:

1. Емпіричні і теоретичні знання. В чому полягає їх відмінність?
2. Вкажіть неправильну відповідь. Наукове дослідження відрізняється від ненаукового наступними рисами:
 - А) використання наукових методів дослідження
 - Б) дослідження здійснюють висококваліфіковані вчені і науковці
 - В) наявність наукової мети дослідження
 - Г) наявність наукової ідеї
 - Д) наявність новизни наукових результатів дослідження
3. Наведіть приклад застосування результатів досліджень у практичній діяльності у галузі фізичної культури. Продемонструйте роль та цінність таких досліджень в реалізації фізичної культури (виховання) у закладах освіти.

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив 2–3 незначні <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст,

	хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Дайте визначення терміну наука.
2. Охарактеризуйте основні віхи становлення науки.
3. В чому полягає відмінність отримання емпіричних і теоретичних знань?
4. Охарактеризуйте види наукових досліджень (фундаментальні, прикладні)
5. Охарактеризуйте основні ознаки науки.
6. Наведіть приклади проблемних питань в сучасній сфері фізичної культури і спорту.
7. В чому полягає значення кваліфікаційної роботи у процесі професійної підготовки фахівця?
8. Назвіть основні елементи курсової (кваліфікаційної) роботи здобувача ВО.
9. Якого порядку викладу матеріалу варто дотримуватися при підготовці курсової (кваліфікаційної) роботи.
10. Охарактеризуйте відомі Вам принципи наукових досліджень
11. Які Ви знаєте методологічні підходи, в чому полягає їх особливість?
12. Поясніть сутність гіпотези наукових досліджень!
13. Що таке новизна наукових досліджень?
14. Що таке протиріччя у наукових дослідженнях?
15. Яким чином формулюється проблема наукового дослідження.
16. Охарактеризуйте мету і завдання наукового дослідження?
17. Охарактеризуйте об'єкт і предмет наукових досліджень.

18. Наведіть приклади визначення об'єкта і предмета досліджень у сфері фізичної культури і спорту.
19. Які існують методи наукових досліджень?
20. Назвіть відомі Вам методи теоретичного рівня досліджень
21. Назвіть відомі Вам методи експериментально-емпіричного рівня досліджень
22. Наведіть приклад застосування методів дослідження у сфері фізичної культури і спорту.
23. Яке значення мають математичні методи в наукових дослідженнях?
24. Охарактеризуйте найбільш поширені методи математичної статистики, які використовуються в наукових дослідженнях у сфері фізичної культури і спорту.
25. Які відомі Вам види літературних джерел?
26. Що називають фізичною величиною?
27. Чим відрізняються основні і похідні величини?
28. Що називається системою одиниць фізичних величин?
29. Які ви знаєте якісні показники у фізичній культурі і спорті?
30. Що таке кваліметрія?
31. Охарактеризуйте метод експертних оцінок?
32. Назвіть відомі вам методи проведення експертизи?
33. Охарактеризуйте метод анкетування?
34. Які розрізняють види анкетування?
35. Поясніть значення педагогічного експерименту у наукових дослідженнях.
36. В чому полягає відмінність контактуючого і формуючого експериментів.
37. Для чого у педагогічних експериментах використовують контрольні і експериментальні групи.

Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані такі роботи:

1. Кваліфікаційна робота магістра. Методичні рекомендації щодо її виконання для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» / О. О. Солтик, Ю. В. Дутчак – Хмельницький : ХНУ, 2021. – 53 с.

2. Методологія та організація наукових досліджень. Методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)» та 017 «Фізична культура і спорт» / О. О. Солтик, В. Б. Базильчук, Ю. В. Дутчак – Хмельницький : ХНУ, 2022. – 42 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1 Методологія та організація наукових досліджень : Навчальний посібник / В. М. Михайлов [та ін.]. – Х : ХДУХТ, 2014. – 220 с.

2 Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.

3 Коханко О.М. Основи науково-педагогічних досліджень: Навчальний посібник. – Хмельницький: ХНУ, 2005. – 254 с.

4 Чмиленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] / Ф.О. Чмиленко, Л.П. Жук. – Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с

5. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

6. Положення про дотримання академічної доброчесності в Хмельницькому національному університеті. Адреса доступу: <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/10/03/0005.pdf>

7. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

8. Костюкевич В. М. Метрологічний контроль у фізичному вихованні та спорті: навч. посіб. 2-е вид. перероб. та доп. / В. М. Костюкевич, Л. М. Шевчик, О. Г. Соколькова; за заг. ред. В. М. Костюкевича. - Київ: КНТ, 2017. - 256 с.

9. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. / О.В.Галян. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с

10. Ковтун Наталія. Методологія наукових досліджень. Навчально-методичний посібник для магістрантів спеціальності 033 Філософія. Видання 2-ге, доповнене і доопрацьоване. Житомир, 2024. 130 с.

Додаткова

1. Кваліфікаційна робота бакалавра : методичні рекомендації щодо її виконання для студентів спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія» / Т.О. Говорущенко, О.С. Савенко, С.М. Лисенко, А.В. Горошко, Є.Г. Гнатчук – Хмельницький : ХНУ, 2021. – 69 с.

2. Чмиленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] / Ф.О. Чмиленко, Л.П. Жук. – Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с

3. Основні вимоги до організації підготовки та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра всіх спеціальностей та форм навчання (Уклад. Н. В. Сментина, В. О. Кравченко. – Одеса: ОНЕУ, ротапінт, 2017 р. – 44 с.)

4. Магістр: обличчям до науки (технологія підготовки магістерських робіт за спеціальністю «Спорт») [Текст] : навч.-наоч. посіб. для студ. вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту / Матвеев С. Ф., Борисова О. В., Когут І. О. [та ін.] - Львів : СПОЛОМ, 2015. - 88 с.

Інформаційні ресурси

1 Модульне середовище для навчання. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9435>

2 Електронна бібліотека університету .

Режим доступу : <http://library.khmnu.edu.ua/>

3 Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <https://elar.khmnu.edu.ua/home>